

ข้อสรุปและการอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานฝ่ายอาหารและยาระดับจังหวัด จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาและจากการสัมภาษณ์

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาจากนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดคิด เป็นร้อยละ ๕๑.๐๖ จากเภสัชกรสาธารณสุขจังหวัดร้อยละ ๕๐.๐๐ และจากเภสัชกรหัวหน้าฝ่ายเภสัชกรรมโรงพยาบาลจังหวัดร้อยละ ๓๑.๔๑

การจัดองค์การของงานอาหารและยาระดับจังหวัด

งานอาหารและยา เป็นหน่วยงานหนึ่งในฝ่ายบริหารของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โดยมีสายบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อหัวหน้าฝ่ายบริหาร เนื่องจากงานอาหารและยาเป็นงานที่มีรายละเอียด ขั้นตอนในการปฏิบัติมากมาย และต้องการให้บริการกับผู้ประกอบธุรกิจอาหารและยา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภคโดยรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และประการสำคัญคือต้องควบคุมผู้ประกอบการให้ปฏิบัติตาม เป็นไปตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นเมื่อสายบังคับบัญชาต้องผ่านหัวหน้าฝ่ายบริหารก่อนที่จะได้มีการนำเสนอผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ จึงทำให้การปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นตอน เป็นเหตุให้เกิดความล่าช้าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ก. เภสัชกรสาธารณสุขจังหวัด

๑. การกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของ เภสัชกรสาธารณสุขจังหวัด

ความสำคัญในการบริหารงานอาหารและยาในระดับจังหวัด เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภคนั้น ตามความคิดเห็นของ เภสัชกรหัวหน้าฝ่ายเภสัชกรรมโรงพยาบาล

จังหวัด สมควรที่กระทรวงสาธารณสุขจะได้ดำเนินการมานานแล้ว การจัดตั้งหน่วยงาน
อาหารและยาขึ้นในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดของกระทรวงสาธารณสุข จึงนับได้ว่าเป็น
การดำเนินงานที่ถูกต้องเป็นอย่างยิ่ง

อย่างไรก็ตาม กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ
ขอบไว้ค่อนข้างกว้างเกินไป ดังผลการวิจัยพบว่า นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ๔๑.๖๗%
เห็นว่าขอบเขตของงานกว้างเกินไป อีก ๒๕.๑๗% เห็นเหมาะสมแต่ต้องเพิ่มบุคลากรให้อีก
ถ้ารวมทั้งสองความเห็นนี้เข้าด้วยกัน จะพบว่า เป็นจำนวนถึงร้อยละ ๗๐.๘๔ ที่เห็นว่า
กระทรวงสาธารณสุขควรกำหนดจำนวนบุคลากรให้เหมาะสมกับการกำหนดขอบเขตหน้าที่
ความรับผิดชอบ และควรให้การสนับสนุนในการปฏิบัติงานมากขึ้น มีนายแพทย์สาธารณสุข
จังหวัดเพียงร้อยละ ๒๕.๐๐ ที่แสดงความเห็นว่า ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของ เภสัชกร
สาธารณสุขจังหวัดเหมาะสมแล้ว แต่ไม่ได้ให้ข้อคิดเห็น เรื่องการเพิ่มจำนวนบุคลากร

สำหรับการที่หากทางกระทรวงสาธารณสุขจะจัดให้เภสัชกร หัวหน้าฝ่าย
เภสัชกรรมโรงพยาบาลจังหวัด ซึ่งรับราชการมานาน มองเห็นปัญหาเกี่ยวกับอาหารและยา
ในจังหวัดได้ดีพอสมควร มีการโยกย้ายมารับราชการงานอาหารและยาในสำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดนั้น เภสัชกร หัวหน้าฝ่ายเภสัชกรรมโรงพยาบาลจังหวัดจำนวนถึงร้อยละ ๗๗.๗๘
ไม่ต้องการการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายเลย

๒. ประสิทธิภาพในการทำงาน

ผลจากการวิจัย นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทั้งหมดเห็นพ้องกันว่า การ
ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้เภสัชกรเป็นผู้บริหารงานอาหารและยาในสำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดนั้น เป็นการถูกต้องแล้ว เพราะเภสัชกรมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านอาหาร
และยาดีกว่าบุคลากรอาชีพอื่น

๓. ประสบการณ์ในการทำงาน

ผลจากการวิจัย เภสัชกรสาธารณสุขจังหวัดเกือบทั้งหมด (๗๓.๑๘%)
เป็นบัณฑิตใหม่จากมหาวิทยาลัย ไม่เคยมีประสบการณ์ในด้านการบริหารงานในระบบราชการ

มาก่อน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัย เกษีกร
 สาธารณสุขส่วนที่เหลือ (๒๖.๘๑%) ซึ่งมีประสบการณ์มาบ้าง พบว่าไม่มีปัญหาในการทำ
 งาน และพอใจในงานนี้

เกี่ยวกับเรื่องประสบการณ์ของ เกษีกรสาธารณสุขจังหวัด นายแพทย์
 สาธารณสุขจังหวัดร้อยละ ๕๑.๖๖ เห็นว่า เกษีกรสาธารณสุขจังหวัดควรมีประสบการณ์
 ในการบริหารงานมาแล้วอย่างน้อย ๑ ถึง ๒ ปี ก่อนที่จะเข้ามาบริหารงานอาหารและยา
 และนายแพทย์สาธารณสุขร้อยละ ๘๗.๕๐ เห็นว่า เกษีกรสาธารณสุขจังหวัดควรมีประ-
 สบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย ๓ ถึง ๕ ปี เพราะ เกษีกรอาหารและยาอยู่ในตำแหน่ง
 ผู้บริหารจะต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงานต้องรู้ระเบียบและวิธีการปฏิบัติ
 งานอย่างถ่องแท้ สามารถปฏิบัติงานได้โดยไม่เกิดความสับสนหรือล่าช้า

นอกจากนี้ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทั้ง ๒๔ คน ยังให้ความเห็นว่า
 เกษีกรสาธารณสุขจังหวัดควรมีประสบการณ์ในงานบริการชุมชนมาบ้างพอสมควร

๔. บุคคลิกภาพที่สำคัญสำหรับหัวหน้างานอาหารและยา

นอกจากการให้ความเห็นว่า เกษีกรสาธารณสุขจังหวัดจะต้องมีมนุษย-
 สัมพันธ์ดีมากถึงร้อยละ ๔๕-๘๓ แล้ว นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดยังให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ
 บุคคลิกภาพของ เกษีกรสาธารณสุขจังหวัดว่าควรประกอบด้วยลักษณะต่อไปนี้ คือ

๑. หัวหน้างานอาหารและยาจะต้อง เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตซื่อตรง
 หน้าที่
๒. มีลักษณะความเป็นผู้นำและความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานทุกระดับ
๓. มีความรอบรู้และ เข้าใจต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
๔. มีความคิดสร้างสรรค์เพื่อส่วนรวม
๕. มีความรับผิดชอบสูง

๖. มีการสังคمتี มีความคล่องตัว เข้ากับคนง่าย
๗. มีความกล้าและเชื่อมั่นในการกระทำสิ่งที่ถูกต้อง
๘. ใฝ่หาความรู้เพื่อนำมาประกอบการปฏิบัติงาน
๙. ละเอียด รอบคอบ

นอกจากนี้ นายแพทย์สาธารณสุขยังมีความเห็นว่า เกษชกรสาธารณสุขจังหวัดจะต้องเป็นผู้รอบรู้เกี่ยวกับสังคمتที่อยู่ และปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีมาก ๆ ทั้งนี้ เพราะ งานในหน้าที่นั้นจะเป็นงานที่เกษชกรสาธารณสุขจังหวัดบางคนต้องไกลจากครอบครัว มีปัญหาในเรื่องที่อยู่อาศัย ฯลฯ นอกจากนี้ในการปฏิบัติงาน เกษชกรยังจะต้องพบกับปัญหา ลักษณะการดำเนินงานราชการซึ่งจะต้องเป็นระบบ เป็นขั้นตอน แตกต่างจากการเป็นนักศึกษา ฯลฯ ดังนั้น เกษชกรสาธารณสุขจังหวัด จึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีเป็นอย่างมาก

๕. รายละเอียดอื่น ความพอใจ และความไม่พอใจของเกษชกรสาธารณสุขจังหวัด

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า เกษชกรสาธารณสุขจังหวัดส่วนใหญ่ จบการศึกษามาใหม่ อายุน้อย ไม่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน ดังนั้นในการบริหารงาน ความพอใจจึงเกิดขึ้นเพราะงานอาหารและยา เป็นงานที่ต้องต่อสู้และใช้ความคิดรอบด้าน มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวตลอดเวลา และเพื่อเป็นผลประโยชน์สำหรับผู้บริโภคคือประชาชน ซึ่งต้องกับอุดมการณ์ของบัณฑิตใหม่ทั้งหลาย แต่ขณะเดียวกัน การที่จะดำเนินงานในระบบราชการนั้น ต้องอาศัยความมีระเบียบแบบแผนและขั้นตอน เพื่อให้งานถูกต้อง สามารถดำเนินการได้ทุกคน และติดตามผลได้ทุกขั้นตอน การรายงานหรือการนำเสนอก็ต้องผ่านไปตามขั้นตอนสายงานระเบียบแบบแผนเหล่านี้เองที่ทำให้เกษชกรสาธารณสุขจังหวัดเกิดความพลาควัง (frustrated) รู้สึกไม่เป็นอิสระ ในการปฏิบัติงานและเมื่อประสบความยุ่งยากในการ

ประสานงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ความไม่พอใจในระเบียบที่ละเอียดและมีขั้นตอนปฏิบัติมากอยู่แล้ว ทำให้เกิดความคิดที่เข้าใจว่ามีการแบ่งพรรคพวก หมายถึง ใครที่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน หรือไม่ยอมมอบงานให้ ฯลฯ ประกอบกับปัญหาที่มีบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงานในหน่วยงาน จึงทำให้เภสัชกรสาธารณสุขจังหวัดซึ่งไม่เคยมีประสบการณ์เกิดมีปัญหาในการปฏิบัติงานมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม เภสัชกรสาธารณสุขจังหวัดที่อาวุโสพอสมควร มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อนที่จะเข้าไปบริหารงานในฐานะหัวหน้างาน จะมีความเข้าใจในการทำงาน การประสานงาน และเข้าใจระเบียบปฏิบัติงานในระบบงานพอสมควรจึงมีปัญหาน้อย และไม่ระบุนความไม่พอใจ เภสัชกรสาธารณสุขจังหวัดกลุ่มหลังนี้จึงมองการบริหารงานออกไปในแนวที่จะสร้างงานให้มีประสิทธิภาพ เช่น เมื่อมีบุคลากรไม่พอ ก็จะจำแนกออกไปว่างานใดที่เภสัชกรจะต้องดำเนินการด้วยตนเอง งานใดควรมอบหมายให้บุคลากรที่มีอยู่ปฏิบัติไปได้ตามเหมาะสม งานใดที่สามารถแบ่งให้ฝ่ายอื่น ๆ ดำเนินการ เช่น เติบโตต่อไป ดังที่ก่อนจะถูกระบุในขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของ เภสัชกรสาธารณสุขจังหวัด ทั้งนี้เพื่อให้มีการดำเนินงานไปโดยไม่ขาดตอนการปฏิบัติ ทำให้มีปัญหาน้อยลง เภสัชกรสาธารณสุขจังหวัด สามารถดำเนินการประสานงาน ดูแลสอดส่องให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

ข. บุคลากรในหน่วยงานอาหารและยาที่ขึ้นตรงกับ เภสัชกรสาธารณสุขจังหวัด

บุคลากรในหน่วยงานอาหารและยา เป็นบุคลากรที่ดำเนินงานเกี่ยวกับอาหารและยาในฝ่ายบริหาร เดิมก่อนที่จะมีการแบ่งแยกออกมาเป็นหน่วยงานใหญ่ ดังนั้น ส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในหน้าที่ ๆ เกี่ยวข้องกับ พรบ. ต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการอยู่แล้ว จากการวิจัยพบว่าจำนวนบุคลากรช่วยปฏิบัติงานอาหารและยาโดยเฉลี่ยมีประมาณแห่งละ ๒ คน มี ๓ จังหวัด ที่มีบุคลากรช่วยปฏิบัติงาน ๑ คน และ ๒ จังหวัดที่มีบุคลากรช่วยงานถึง ๔ คน และมีอยู่เพียง ๑ จังหวัดที่มีบุคลากรช่วยงานอาหารและยาถึง ๕ คน ทั้งนี้ขึ้นกับปริมาณงานที่เภสัชกรสาธารณสุขได้แสดงให้ฝ่ายบริหารระดับสูง เห็นความจำเป็นที่ต้องเพิ่มจำนวนบุคลากรให้หน่วยงานอาหารและยา จึงจะเพิ่มอัตรากำลังให้ได้ และตำแหน่งหรือคุณวุฒินั้น ก็จะเป็นสิ่ง

ตามมาที่นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดจะได้พิจารณา เพื่อความเหมาะสมของผลงาน

จากผลการวิจัยนี้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่าคุณวุฒิผู้ช่วยพยาบาลก็เหมาะสมที่จะช่วยในการบริหารงานอาหารและยาในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้

ลักษณะในการปฏิบัติงานอาหารและยาในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

จากผลการวิจัย แบ่งงานในหน่วยงานอาหารและยาออกได้คือ งานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติต่าง ๆ งานที่เกี่ยวกับงานเวชภัณฑ์และงานเกี่ยวกับวัสดุครุภัณฑ์การแพทย์ งานนิเทศและติดตามผลงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย และการทำบันทึก/รายงานผลการปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงานแต่ละงานเหล่านั้นมีระเบียบแบบแผน ขั้นตอน สิ่งกำหนดต่าง ๆ ให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายอยู่แล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาวิจัยเฉพาะในลักษณะของการปฏิบัติงานว่า เกสซ์กรปฏิบัติงานด้วยตนเอง หรือมีเจ้าหน้าที่อื่นดำเนินการ และเจ้าหน้าที่เหล่านั้นดำเนินการในรูปใด เกสซ์กรจะต้องร่วมรับผิดชอบแค่ไหน ผลที่ได้จากการวิจัยปรากฏว่า ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติต่าง ๆ นั้น เกสซ์กรสาธารณสุขจังหวัดจะดำเนินการด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ มีน้อยที่ให้เจ้าหน้าที่อื่นดำเนินการในความรับผิดชอบของ เกสซ์กร ไม่มีจังหวัดใดที่เกสซ์กรไม่ต้องรับผิดชอบ หรือไม่ได้เกี่ยวข้องเลย ยกเว้นการส่งค่าธรรมเนียมและเงินรายได้แผ่นดินแก่เจ้าหน้าที่การเงิน ซึ่งส่วนใหญ่ เกสซ์กรสาธารณสุขจังหวัดก็ไม่ได้เกี่ยวข้อง เพียงแต่แจ้งให้ผู้จ่ายไปจัดการเองกับเจ้าหน้าที่การเงิน มีเพียง ๔๓.๔๘% เท่านั้นที่เกสซ์กรสาธารณสุขจังหวัดดำเนินการ และในจำนวนที่ดำเนินการเองนี้ ครึ่งหนึ่งเป็นจังหวัดในกลุ่ม ค. ซึ่งปริมาณงานน้อยต้องดำเนินการเองทุกอย่าง

ในการบริหารงานที่เกี่ยวกับเวชภัณฑ์และงานที่เกี่ยวกับวัสดุครุภัณฑ์การแพทย์นั้น ส่วนใหญ่ เกสซ์กรสาธารณสุขจังหวัดไม่ได้ปฏิบัติด้วยตนเอง มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการในความรับผิดชอบของ เกสซ์กรเท่านั้น ยกเว้นในการกำหนดและการควบคุมการส่งเวชภัณฑ์ ฯลฯ

ให้เป็นไปตามลักษณะเฉพาะที่กำหนด (เกสซ์ตำรับ, กระทรงวงสำราญลู่), การดำเนินการจัดหา ฯ รวมทั้งการติดตามทวงถามเมื่อค้างส่ง และการเก็บตัวอย่างสิ่งที่จัดหา ฯ เพื่อตรวจสอบคุณภาพและวิเคราะห์ เท่านั้นที่เกสซ์กรสำราญลู่จังหวัดส่วนใหญ่ต้องดำเนินการด้วยตนเอง หรือดูแลควบคุมการดำเนินการอย่างใกล้ชิดและความถี่ในการดำเนินการนั้น ส่วนใหญ่ตามคำสั่งให้ปฏิบัติของนายแพทย์สำราญลู่จังหวัด หรือปีละ ๑ ถึง ๒ ครั้งเท่านั้น มีเพียงการควบคุมการจำหน่ายจ่ายแจกเวชภัณฑ์ ฯลฯ ที่ต้องดำเนินการทุก ๆ เดือน

งานนิเทศและติดตามผล ถ้าเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับยา เกสซ์กรสำราญลู่จังหวัดส่วนใหญ่จะดำเนินการด้วยตนเองเมื่อมีคำสั่งให้ปฏิบัติ อาจเป็นปีละ .๑ ครั้ง หรือหลายครั้งแล้วแต่กรณี นอกนั้นจะมีเจ้าหน้าที่อื่นดำเนินการ เกสซ์กรสำราญลู่จังหวัดเพียงแต่ช่วยให้คำแนะนำในการปฏิบัติเท่านั้น

งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย เป็นงานที่เกสซ์กรสำราญลู่จังหวัดจะต้องปฏิบัติด้วยตนเองเกือบทั้งสิ้น เป็นงานที่ต้องรับผิดชอบ และเป็นงานที่สำคัญที่จะต้องอาศัยหลักวิชาชีพ ส่วนใหญ่จะดำเนินการปีละ ๑ ครั้ง เท่านั้น มีน้อยที่ดำเนินการทุกเดือน หรือปีละ ๒ ครั้ง หรือเมื่อมีคำสั่งให้ปฏิบัติเท่านั้น

การทำงานหนักหรือทำรายงานเพื่อเล่นอู่บังคับบัญชา เป็นหัวใจในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นงานราชการหรืองานเอกชน ปรากฏว่าในผลวิจัยนี้ ร้อยละ ๓๔.๐๒ ที่เกสซ์กรสำราญลู่จังหวัดไม่ได้ทำรายงานเลย และไม่ปรากฏเหตุผล ยกเว้นที่ไม่รายงานเรื่องการผลิตยาเพื่อใช้เองในสำนักงานสำราญลู่จังหวัดเพราะไม่ได้มีการผลิตยาในสำนักงาน ฯ ส่วนที่เหลือซึ่งได้ทำรายงานนั้น ส่วนใหญ่ทำทุกครั้งที่มีการดำเนินการปฏิบัติงานนั้นจริง ๆ

ลักษณะในการบริหารงาน

ความเห็นใจและความเข้าใจของฝ่ายบริหารต่อการทำงานของ เกสซ์กรสำราญลู่จังหวัดตามผลการวิจัยนี้ เกี่ยวกับการดำเนินงานทั้งหมด เกสซ์กรสำราญลู่จังหวัดได้รับมาก

ที่เดียวโดยเฉลี่ย ๑๔.๑๓% ได้รับมากพอใช้คิดเป็น ๓๕.๘๗% ได้รับปานกลาง ๒๗.๑๗% ได้รับเพียงเล็กน้อย ๖.๕๓% และไม่ได้รับเห็นใจและความเข้าใจเลยเพียง ๑๖.๓๐% ผู้วิจัยเห็นว่าปริมาณความเข้าใจและการสนับสนุนที่ได้รับนี้เพียงพอที่จะก่อให้เกิดผลงานกับหน่วยงาน อาหารและยา ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้เป็นอย่างดี หากเภสัชกรสาธารณสุขจังหวัดจะมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานและเพื่อนร่วมงานของตน

ความเป็นอิสระในการบริหารงานของ เภสัชกรอาหารและยามากกว่า ๕๐% และการมีส่วนร่วมในการร่วมบริหารงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมากกว่า ๓๐% ผู้วิจัยเห็นว่า สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมฐานะ เกียรติ ก้าวส่งใจในการปฏิบัติงานของเภสัชกรสาธารณสุขจังหวัดได้ในปริมาณที่สมควรแล้ว หากเภสัชกรสาธารณสุขจังหวัดสร้างผลงานของตนเองให้เป็นที่ประจักษ์แก่เพื่อนร่วมงานแล้ว ก็เป็นที่แน่นอนว่า ฝ่ายบริหารต้องตระหนักถึงความจริง และให้การสนับสนุนงานอาหารและยามากกว่าที่เป็นอยู่แล้ว

วิธีการ นโยบายของงาน และการกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษรส่วนใหญ่ เภสัชกรสาธารณสุขจังหวัดยังไม่ได้ดำเนินการให้เรียบร้อยสมบูรณ์ให้มีการปฏิบัติตามที่ได้กำหนดเลย ความจริงแล้ว การกำหนดขอบเขตหน้าที่ วิธีการ หรือนโยบายของแต่ละงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษรนั้น ไม่เพียงแต่จะช่วยให้การปฏิบัติงานให้เร็วขึ้น หรือสามารถให้บริการผู้มาติดต่อได้เมื่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่อยู่ในหน่วยงาน ทำให้งานไม่ขาดตอน หรือปฏิบัติผิดขั้นตอน ยากแก่การติดตามเท่านั้น หากยังเป็นการกำหนดให้แต่ละบุคคลได้ทราบจุดยืนของตน ว่าตนเองจะต้องรับผิดชอบงานแค่ไหน มีขอบเขตอย่างไร และกำหนดเวลาที่จะต้องดำเนินการและเวลาที่จะต้องปฏิบัติให้แล้วเสร็จ ฯลฯ โดยทุกคนจะต้องถือปฏิบัติเป็นการปฏิบัติงานในหน่วยงาน (Administrative Practice Manual) ที่จะต้องดำเนินการตามนั้น จากแบบสอบถามและที่เดินทางไปสัมภาษณ์ผู้วิจัยพบว่า มีเพียงจังหวัดเดียว (๔.๓๕%) ในจังหวัดกลุ่ม ก. เท่านั้น ที่ได้จัด "คู่มือการปฏิบัติงานและสรุปหน้าที่ความรับผิดชอบ" เรียบร้อยแล้ว และได้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ ซึ่งปรากฏผลสำเร็จในการปฏิบัติงานสูงมากเป็น

เป็นที่พอใจของฝ่ายบริหาร และผู้ให้การสนับสนุนงาน

ปัญหาที่เกิดในการปฏิบัติงาน/การแก้ปัญหา

ปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงานอาหารและยาในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนั้นเป็น ปัญหาจากการขาดบุคลากรช่วยงานในหน่วยงานเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือการขาดความรู้ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการทั้งหลาย คือด้านกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติงาน เกี่ยวกับผู้ประกอบการในการที่จะดำเนินการควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง เพียง ๑ จังหวัด (๔.๐๔%) เท่านั้นที่มีความขัดแย้งในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ ฯลฯ ซึ่งในประการหลังนี้ เกสัชกรสาธารณสุขจังหวัดได้แก้ไขได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและ ถูกหลักในการปฏิบัติงานคือสั่งให้มีคณะกรรมการพิจารณาการจัดซื้อ ซึ่งเป็นการหลีกเลี่ยงปัญหา เกี่ยวกับการไม่ลู่จรรยาในการจัดซื้อ หาก ๓ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการจัดซื้อนั้นก็สมบูรณ์ คือ ซื้อมาแล้วมีการนำออกไปใช้ ไม่ได้ซื้อมาแล้วผู้ใช้ไม่ยอมใช้เพราะไม่ได้ซื้อตามความต้องการ ของผู้ใช้ หากแต่ว่าซื้อเพราะมีเหตุผลอื่นประกอบในการซื้อนั้น ดังที่เป็นปัญหาใหญ่เกิดขึ้นใน ทุกหน่วยงานในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะของบุคลากรต่าง ๆ ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ในการปรับปรุงงานอาหาร และยาระดับจังหวัด

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดท่านหนึ่งออกความเห็นไว้ว่า "ถ้าผู้บริหาร ผู้รับนโยบาย และผู้ปฏิบัติ มีความเข้าใจและมีความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) ตรงกัน การแก้ ปัญหาและวิธีดำเนินการต่าง ๆ ก็จะไม่เป็นการยากเกินไป" ผู้วิจัยประทับใจในประโยค ข้างต้นนี้เป็นอันมาก เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นทุกวันนี้ และการแก้ไขปัญหานั้น ไม่ได้มีการกระทำ อย่างถูกต้องจริง ๆ เป็นเพียงการแก้ไขเพื่อที่จะได้นำมาสรุปว่า "ได้แก้ไขปัญหานี้แล้วตาม ความเหมาะสม" เท่านั้น แต่ความเหมาะสมนั้น เหมาะสมกับอะไร ยังไม่ได้ให้คำนิยามออกมา

เป็นที่พอใจของฝ่ายบริหาร และผู้ให้การสนับสนุนงาน

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน/การแก้ปัญหา

ปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงานอาหารและยาในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนั้นเป็น ปัญหาจากการขาดบุคลากรช่วยงานในหน่วยงานเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือการขาดความรู้ ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการทั้งหลาย คือด้านกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติงาน เกี่ยวกับผู้ประกอบการในการที่จะดำเนินการควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง เพียง ๑ จังหวัด (๔.๐๔%) เท่านั้นที่มีความขัดแย้งในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ ฯลฯ ซึ่งในประการหลังนี้ เกสร์กรสาธารณสุขจังหวัดได้แก้ไขได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและ ถูกหลักในการปฏิบัติงานคือจัดให้มีคณะกรรมการพิจารณาการจัดซื้อ ซึ่ง เป็นการหลีกเลี่ยงปัญหา เกี่ยวกับการไม่ลู่จรรยาในการจัดซื้อ หา ๆ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการจัดซื้อนั้นก็จะมีมูลค่า คือ ซื้อมาแล้วมีการนำออกไปใช้ ไม่ได้ซื้อมาแล้วผู้ใช้ไม่ยอมใช้เพราะไม่ได้ซื้อตามความต้องการ ของผู้ใช้ หากแต่ว่าซื้อเพราะมีเหตุผลอื่นประกอบในการซื้อนั้น ดังที่เป็นปัญหาใหญ่เกิดขึ้นใน ทุกหน่วยงานในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะของบุคลากรต่าง ๆ ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ในการปรับปรุงงานอาหาร และยาระดับจังหวัด

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดท่านหนึ่งออกความเห็นไว้ว่า "ถ้าผู้บริหาร ผู้รับนโยบาย และผู้ปฏิบัติ มีความเข้าใจและมีความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) ตรงกัน การแก้ ปัญหาและวิธีดำเนินการต่าง ๆ ก็จะไม่เป็นการยากเกินไป" ผู้วิจัยประทับใจในประโยค ข้างต้นนี้เป็นอันมาก เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นทุกวันนี้ และการแก้ไขปัญหานั้น ไม่ได้มีการกระทำ อย่างถูกต้องจริง ๆ เป็นเพียงการแก้ไขเพื่อที่จะได้นำมาสรุปว่า "ได้แก้ไขปัญหานี้แล้วตาม ความเหมาะสม" เท่านั้น แต่ความเหมาะสมนั้น เหมาะสมกับอะไร ยังไม่ได้ให้คำนิยามออกมา